

Uzasadnienie
do uchwały w sprawie niewyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia
Zintegrowanego planu inwestycyjnego elektrowni słonecznych w miejscowościach Sochy
i Białuty

Zintegrowany plan inwestycyjny został wprowadzony jako nowe narzędzie planistyczne ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 24 września 2023 r. Zintegrowany plan inwestycyjny (zwany dalej ZPI) jest szczególną formą planu miejscowego. ZPI obejmuje obszar inwestycji głównej oraz inwestycji uzupełniającej. Wejście w życie ZPI powoduje utratę mocy obowiązującej planów miejscowych lub ich części odnoszących się do terenu objętego tym ZPI. ZPI uchwalany jest przez Radę Gminy, na wniosek inwestora składany za pośrednictwem Wójta Gminy i dokument ten musi spełniać warunki, jakie stawia się projektowi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W dniu 11 czerwca 2025 roku Wójt Gminy Iłowo-Osada przekazał Radzie Gminy do rozpatrzenia wniosek Firmy WTL 390, Sp. z o.o. ul. Prosta 68, 00-838 Warszawa z dnia 9 czerwca 2025 roku o przystąpieniu do Zintegrowanego planu inwestycyjnego dla elektrowni słonecznych w miejscowościach Sochy i Białuty. Przewodniczący Rady Gminy w dniu 13 czerwca 2025 roku przekazał przedmiotowy wniosek do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji celem zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie. Komisja Skarg Wniosków i Petycji odbyła dwa posiedzenia w przedmiotowej sprawie w dniach 30 czerwca 2025 roku oraz 22 września 2025 roku. W posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 30 czerwca 2025 roku udział wzięli także przedstawiciel Firmy Sonnedix Poland, którzy zaprezentowali korzyści wynikające z lokalizacji takiej inwestycji na terenie Gminy Iłowo-Osada. Z uwagi na złożony charakter przedstawionego projektu inwestycji Komisja Skarg Wniosków i Petycji nie zajęła stanowiska w przedmiotowej sprawie i pozostawiła do dalszej weryfikacji. W dniu 22 września 2025 roku na posiedzeniu przeprowadziła ponowną analizę w sprawie rozpatrzenia wniosku dot. Zintegrowanego planu inwestycyjnego elektrowni słonecznych w miejscowościach Sochy i Białuty.

Podczas posiedzenia Komisji podjęto temat trwającego procesu sporządzania projektu Planu ogólnego dla terenów gminy Iłowo-Osada, w ramach którego umożliwiono mieszkańcom i właścicielom gruntów składać wnioski do niniejszego projektu, następnie w ramach procesu opracowywania projektu zostaną przeprowadzone szeroko rozumiane konsultacje społeczne nad rozwiązaniami zastosowanymi w przedmiotowym projekcie, jednocześnie dając możliwość składania wniosków i uwag do przedmiotowego aktu planowania przestrzennego. Opracowywany projekt Planu ogólnego wskaże strefy, na których będzie możliwość lokalizowania m.in. urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł alternatywnych. W przypadku omawianego projektu ZPI, Komisja przypomniała, iż przedmiotowy projekt inwestycji został sporządzony bez uprzednich konsultacji z mieszkańcami wsi sąsiadujących, którzy odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu lokalnej przestrzeni i otaczającej ich infrastruktury. Zdaniem Komisji, projekt ZPI dla tak dużej inwestycji, powinien być wykonany po przeprowadzeniu wstępnych konsultacji z mieszkańcami i właścicielami terenów sąsiadujących z inwestycją.

W ocenie Komisji, przedmiotowa inwestycja powinna być realizowana na terenach zdegradowanych, przeznaczonych do rekultywacji, na gruntach o marginalnej klasie

bonitacyjnej. Lokalizacja przedmiotowej inwestycji na gruntach IV klasy bonitacyjnej w obrębie Białuty, która jest jedną z wartościowszych klas na terenie gminy, jest ogromnym zagrożeniem w przypadku wyłączenia ich z produkcji rolnej.

Komisja podzieliła stanowisko przedstawione przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Departamentu Spraw Ziemskich pt. "Wyjaśnieniu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w sprawie dotyczącej budowy elektrowni fotowoltaicznej w kontekście obowiązujących przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych", w którym poruszono temat inwestycji polegających na budowie elektrowni fotowoltaicznej, lokalizowane na dużych powierzchniach, o zainstalowanej mocy elektrycznej powyżej 50 kW, których nie można zaliczyć do inwestycji o charakterze rolniczym, ale o charakterze produkcyjnym. Zgodnie z § 3 pkt 1 ppkt. 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) systemy fotowoltaiczne, zlokalizowane na dużych powierzchniach, wprost zaliczane są do zabudowy przemysłowej. Przepis ten odnosi się bowiem do "zabudowy przemysłowej, w tym zabudowy systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowej". Jednocześnie Komisja podtrzymuje stanowisko Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, która w piśmie z dnia 13 grudnia 2024 r. wystąpiła do Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów miast i gmin województwa warmińsko-mazurskiego, zwróciła uwagę na pilną potrzebę uwzględnienia zarówno w planach ogólnych jak i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ochronę obszarów użytkowanych rolniczo, wnosząc jednocześnie o przemyślane i zrównoważone wprowadzanie zmian w przeznaczeniu gruntów rolnych, które stanowią podstawę produkcji każdego rolnika. Przy rozpatrywaniu niniejszego wniosku Komisja wzięła pod uwagę również stanowisko Podsekretarza Stanu Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie uwzględnienia gruntów przeznaczonych pod zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, mając na celu realizację Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości. W ocenie Komisji kluczową kwestią jest ryzyko spełnienia warunków przyłączeniowych, które mogą doprowadzić do sytuacji, w której powierzchnia ponad 88 ha gruntów zlokalizowanych na terenie obrębu Sochy i Białuty zostanie trwale zablokowana zarówno dla wykorzystania rolniczego, jak i przemysłowego. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji podkreśliła możliwość negatywnego oddziaływanie przedmiotowej inwestycji na środowisko. W materiale Ministerstwa Rolnictwa, podkreślono stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w którym skutkiem eksploatacji farmy fotowoltaicznej jest zacienienie gruntu pod panelami słonecznymi, co następnie może przyczynić się do zaniku roślin światłolubnych. Technologia budowy farm fotowoltaicznych nadal jest nowa a oddziaływanie takiej instalacji na środowisko nie jest do końca zbadane. Wobec przedstawionych informacji odnośnie realizacji niniejszej inwestycji, zastosowania wymaganych technologii i rozwiązań, Komisja negatywnie zaopiniowała przedmiotowy wniosek.

Z uwagi na powyższe po dokonaniu analizy oraz zapoznaniu się z opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.